

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci

žalobkyně: **D. S.**
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Janem Seidelem
sídlem Přístavní 531/24, 170 00 Praha 7

proti
žalované: **Rada pro veřejný dohled nad auditem**
sídlem Vodičkova 1935/38, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2021, č. j. RVDA-1138/2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 30. 7. 2021 domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2021, č. j. RVDA-1138/2021, sp. zn. ZN/104/21 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle § 92 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto pro opožděnost odvolání žalobkyně proti rozhodnutí výkonného výboru Komory auditorů České republiky ze dne 12. 4. 2021, č. j. 648/2021 (dále též jen „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím výkonný výbor Komory auditorů České republiky (dále též jen „výkonný výbor“) pozastavil žalobkyni coby statutární auditorce výkon auditorské činnosti do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se vůči žalobkyni končí trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), a to ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno do datové schránky fikcí dne 22. 4. 2021. Osoba oprávněná k přístupu se do datové schránky přihlásila dne 19. 5. 2021.
3. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně dne 20. 5. 2020 odvolání, v němž namítla doručování do nepřislušné datové schránky v průběhu správního řízení, v jehož důsledku bylo žalobkyni zabráněno vyjádřit v řízení své stanovisko a hájit svá práva. Žalobkyně nesouhlasila s doručováním fikcí do datové schránky s identifikátorem X, která byla zřízena pro žalobkyni coby podnikající fyzickou osobu. Namítla, že podnikatelskou činnost nevykonává, nýbrž je zaměstnancem auditorské společnosti CSA, spol. s r.o. (dále též „auditorská společnost“). Uvedené dle žalobkyně vyplývá i z rejstříku auditorů, kde je zapsána se statutem A-ZAM/SPOL (zaměstnanec nebo společník auditorské společnosti) a nikoli se statutem A-OSVČ (auditor provádějící auditorskou činnost vlastním jménem a na vlastní účet jako podnikající fyzická osoba). Žalobkyně dále uvedla, že § 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“) předpokládá zřízení datové schránky statutárnímu auditorovi – podnikající fyzické osobě. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nevykonává auditorskou činnost jako podnikání a není podnikající fyzickou osobou, trvá na tom, že taková datová schránka není příslušnou datovou schránkou pro doručování písemností v souvislosti s výkonem této činnosti a neměla povinnost se do ní přihlašovat. K tomu doplnila, že již v roce 1995 sdělila Komoře auditorů České republiky (dále jen „Komora“), že její doručovací adresou je poštovní adresa zaměstnavatele; auditorská společnost má nadto rovněž datovou schránku, do níž lze řádně doručovat. Komora tak v minulosti již činila, proto je její současný postup v rozporu s materiálním pojetím doručování. Další chybu pak žalobkyně spatřovala v tom, že prvostupňové rozhodnutí nebylo dle § 19 odst. 5 ve spojení s § 72 odst. 1 správního řádu doručováno do vlastních rukou adresáta.
4. Žalobkyně v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí dále namítla, že výkonný výbor rozhodoval ve složení, kdy nemohl být usnášeníschopný, protože ke dni 12. 4. 2021 měl pouze 7 ze 14 členů, namísto potřebných 8 členů ve smyslu § 156 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) a § 134 odst. 2 správního řádu. Konkrétně došlo k tomu, že 7 členům výkonného výboru zanikl mandát 21. 11. 2020 uplynutím funkčního období a sněm, který se měl konat dne 19. 11. 2020 a zvolit nové členy a náhradníky, byl zrušen. Žalobkyně má za nesprávný právní názor Komory dovozující prodloužení funkčního období poloviny členů výkonného výboru až do 3 měsíců od skončení vyhlášených mimořádných opatření proti koronaviru, a to na základě § 20 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu (dále jen „lex covid“). Prodloužení funkčního období podle lex covid se dle žalobkyně pro výkonný výbor nemohlo uplatnit, protože práva a povinnosti

podle příslušných ustanovení zákona vznikají jen v době trvání mimořádného opatření při epidemii, v jehož důsledku je znemožněno nebo podstatně znesnadněno konání zasedání orgánu právnické osoby (§ 18 lex covid). Konání sněmu přitom nebylo znemožněno ani podstatně znesnadněno s ohledem na výjimky z mimořádných opatření.

5. Žalobkyně konečně v odvolání namítla, že prvostupňové rozhodnutí je nezákonné pro rozpor s ústavním pořádkem. U srovnatelných svobodných povolání (daňoví poradci, notáři, advokáti, znalci aj.) je pozastavení činnosti v případě trestního stíhání upraveno vždy pouze jako možnost, nikoliv jako automatický následek takové okolnosti. Navíc trestná činnost, která je kladena auditorské společnosti za vinu a k níž měla žalobkyně napomáhat, nijak podle ní nesouvisí s výkonem auditorské činnosti.

II. Napadené rozhodnutí

6. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná nejprve shrnula průběh správního řízení. Vzhledem k závěru o opožděnosti odvolání žalovaná dále uvedla, že není na místě přezkoumávat prvostupňové rozhodnutí meritorně.
7. Odvolací námitku žalobkyně stran pochybení při doručování shledala žalovaná nedůvodnou. Žalovaná se ztotožnila s názorem Komory, že s ohledem na zařazení statutárních auditorů do výčtu uvedeného v § 4 odst. 3 zákona o elektronických úkonech, je na místě aplikovat výkladová stanoviska a judikaturu vztahující se k doručování do (ze zákona zřizované) datové schránky u podobných typů profesí. Přestože § 4 zákona o elektronických úkonech hovoří o datové schránce podnikající fyzické osoby, je zřejmé, že v obdobných případech je zastáván ustálený výklad nasvědčující nutnosti doručovat všem osobám vykonávajícím tutéž profesi shodným způsobem (to je do datové schránky) bez ohledu na jejich formální postavení (zaměstnanec namísto podnikající fyzické osoby). Je-li statutární auditor účastníkem správního řízení, je třeba doručovat přímo jemu, nikoliv auditorské společnosti. To platí tím spíše v posuzovaném případě, kdy je další správní řízení (rovněž o pozastavení výkonu auditorské činnosti) vedeno rovněž s auditorskou společností, která žalobkyni zaměstnává. Nelze uvažovat ani o založení jakéhokoliv legitimního očekávání žalobkyně ve vztahu k doručování. O zřizování datových schránek Komora statutární auditory informovala jak na svých webových stránkách, tak v časopise Auditor, včetně výslovné informace, že budou zřizovány rovněž pro statutární auditory zaměstnance. Žalovaná podotkla, že má-li adresát zřízení datovou schránku, doručuje se do ní přednostně před jinými způsoby doručování (ledaže by bylo možné doručit na místě „z ruky do ruky“) a tuto zásadu priority nelze vyloučit ani volbou adresy pro doručování. Návazně na uvedené pak platí, že náhradní způsob doručení by nebyl možný, pokud by Komora zaslala písemnost do jiné než „profesní“ datové schránky auditorky, případně doručovala na fyzickou adresu a písemnost nebyla ani v úložní době vyzvednuta u poskytovatele poštovních služeb. Vzhledem k tomu, že žádná z těchto variant nenastala, měla žalovaná za to, že veškeré podmínky pro doručení fikcí (§ 24 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech) byly splněny a počítání lhůty k podání odvolání až od faktického přihlášení žalobkyně do její datové schránky (tj. ode dne 19. 5. 2021) je vyloučeno. K námitce, že Komora při doručování prvostupňového rozhodnutí do datové schránky auditorky pochybila, když tato písemnost nebyla doručována s příznakem určení do vlastních rukou adresáta, žalovaná s poukazem na usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. IV. ÚS 2594/11, uvedla, že pokud

adresát písemnosti neprokázal a ani netvrdil, že by se v důsledku opomenutí doručovat písemnost do vlastních rukou adresáta, dostala písemnost rovněž do dispozice osoby bez oprávnění číst zprávy určené do vlastních rukou, jde veskrze o formální pochybení bez dopadu do právní sféry adresáta. Ze spisu je v daném případě zřejmé, že žalobkyně datovou schránku vůbec nevyužívala, nikterak nemodifikovala varianty přístupu k doručovaným dokumentům pro třetí osoby a poprvé se do ní přihlásila až dne 19. 5. 2021.

8. V souladu s § 92 odst. 1 správního řádu se žalovaná zabývala též otázkou, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání pravomocného rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí; tyto však po posouzení věci neshledala.
9. Odvolací námitku, že výkonný výbor rozhodoval ve složení, kdy nemohl být usnášeníschopný, žalovaná rovněž neshledala důvodnou. Žalovaná zdůraznila, že mimořádná opatření platná v době původně plánovaného konání sněmu Komory (19. 11. 2020) nejen omezila volný pohyb a shromažďování osob, ale také zakázala činnost zařízení poskytujících za úplatu konferenční prostory, kterými sama Komora nedisponuje a jež jsou nutnou podmínkou pro prezenční formu sněmu. Žalovaná nezjistila žádnou překážku, který by bránila aplikaci § 20 odst. 1 lex covid, který stanoví, že uplyne-li funkční období člena voleného orgánu právnické osoby, prodlužuje se jeho funkční období do uplynutí 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření při epidemii; to platí i tehdy, uplyne-li funkční období v době 1 měsíce ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření při epidemii. Uvedené pravidlo je podle názoru žalované nutné interpretovat v kontextu § 18 odst. 1 lex covid, podle něhož práva a povinnosti podle § 20 až 22 vznikají jen v době trvání mimořádného opatření při epidemii, v jehož důsledku je znemožněno nebo podstatně znesnadněno konání zasedání orgánu právnické osoby, nejdéle však do 31. prosince 2020, není-li dále stanoveno jinak. V daném případě uplatnění mimořádných opatření při epidemii fakticky znemožnilo nebo přinejmenším natolik ztížilo podmínky pro konání sněmu Komory, že nelze důvodně a racionálně pochybovat o splnění shora uvedených zákonných podmínek. Funkční období sedmi členů výkonného výboru mělo uplynout ke dni 21. 11. 2020, proto nemůže být ani sporu o tom, že právo na jeho prodloužení bylo aplikováno do 31. 12. 2020, tedy i časovou podmínku nezbyvá než považovat za splněnou. Žalovaná shrnula, že výkonný výbor byl při rozhodování o pozastavení výkonu auditorské činnosti auditorky usnášeníschopný, neměl jen sedm členů a jím vydané rozhodnutí je z tohoto hlediska zákonné. Na místě proto není uvažovat o zahájení přezkumného řízení z tohoto důvodu, ani o případném vyslovení nicotnosti.
10. Žalovaná neshledala důvodnou ani odvolací námitku týkající se nezákonnosti prvostupňového rozhodnutí pro rozpor s ústavním pořádkem. Žalovaná předdeslala, že není orgánem povolaným k posuzování ústavnosti jednotlivých ustanovení zákona o auditorech. Ve vztahu k projednávané věci zdůraznila, že pozastavení výkonu auditorské činnosti není vázáno na zodpovězení předběžné otázky, zda byl spáchán trestný čin, ale zákonodárce je spojil s objektivní skutečností spočívající „již“ ve vedení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin. Pro rozhodnutí je proto podstatné výlučně zodpovězení otázky, zda takové trestní stíhání nastalo nebo nikoliv. Právní úprava předpokládá reakci ve dvou od sebe oddělených krocích: prvním krokem je pozastavení výkonu auditorské činnosti vázané dle správní praxe na předpoklad pravomocného¹⁵ usnesení o zahájení trestního stíhání a druhým krokem (následujícím s různým časovým odstupem) buď obnovení

výkonu auditorské činnosti nebo její zákaz pro ztrátu bezúhonnosti nebo z důvodu uložení trestu zákazu činnosti přímo trestním soudem (§7 odst. 1 písm. b) a § 7 odst. 3 písm. a) zákona o auditorech). Na shora uvedené nemá žádného vlivu ani to, o jakou trestnou činnost se jedná či zda je protiprávní jednání dokonáno, resp. zda jím byla způsobena škoda či újma. Zákon o auditorech stanovuje Komoře kogentní povinnost („pozastaví výkon auditorské činnosti“) a lze si těžko představit, že by Komora tomuto požadavku svévolně nevyhověla a zcela mimo své kompetence rozhodovací praxí fakticky novelizovala právní úpravu tak, že pozastavení výkonu auditorské činnosti je možností vázanou na správní uvážení, nikoliv povinností vázanou na objektivně existující skutečnost (tj. na vedení trestního stíhání). Takový postup by žalovaná považovala za nezákonný.

III. Žaloba

11. Žalobkyně v podané žalobě zopakovala svou argumentaci vznesenou již dříve v odvolacích námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí a navrhla, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvostupňové zrušil.
12. Žalobkyně uvedla, že auditorskou činnost ve smyslu zákona o auditorech vykonává v zaměstnaneckém poměru k auditorské společnosti CSA, spol. s r.o. Dne 18. 5. 2021 se žalobkyně seznámila s přípisem Komory č. j. 922/2021/Kr (dále jen „přípis“), jímž bylo auditorské společnosti oznámeno, že žalobkyni jako statutární auditorce byl podle § 6 zákona o auditorech ve spojení s § 5 odst. 3 písm. b) Statutu Komory auditorů pozastaven v důsledku vydaného prvostupňového rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 8. 5. 2021, výkon auditorské činnosti z důvodu zahájení trestního stíhání pro trestný čin spáchaný úmyslně. V návaznosti na uvedený přípis žalobkyně zjistila, že písemnosti související s řízením o pozastavení výkonu auditorské činnosti včetně prvostupňového rozhodnutí byly doručovány do datové schránky s identifikátorem X, zřízené pro žalobkyni jako podnikající fyzickou osobu. Veškeré písemnosti byly doručovány jako písemnosti nikoliv do vlastních rukou a k jejich doručení mělo dojít fikcí po nepřihlášení oprávněné osoby do datové schránky ve smyslu § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech. Dne 20. 5. 2021 podala žalobkyně k výkonnému výboru žádost o určení neúčinnosti doručení a prominutí zmeškání úkonů souvisejících s řízením o pozastavení výkonu auditorské činnosti (dále jen „žádost“), včetně odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Usnesením ze dne 27. 5. 2021, č. j. 996/2021/Kr, výkonný výbor žádost žalobkyně zamítl. Žalobkyně podala proti uvedenému usnesení dne 1. 6. 2021 odvolání, které bylo rozhodnutím žalované ze dne 20. 7. 2021, č. j. RVDA-1139/2021 zamítnuto. Napadeným rozhodnutím bylo současně zamítnuto odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí.
13. V *prvním žalobním bodě* žalobkyně namítla nezákonnost napadeného rozhodnutí, která spočívá v tom, že prvostupňové rozhodnutí nebylo žalobkyni řádně doručeno. Připomněla, že je zaměstnankyní auditorské společnosti a auditorskou činnost jako podnikatelskou činnost nevykonává, což vyplývá i z obsahu rejstříku auditorů, kde je žalobkyně zapsána s vyznačením statusu „A-ZAM/SPOL“, tedy jako „zaměstnanec nebo společník auditorské firmy“ oproti příznaku „A-OSVČ“, tedy „OSVČ (podnikatel provádějící aud. činnost vlastním jménem na vlastní účet)“. Dále uvedla, že Komoře již v roce 1995 sdělila jako doručovací adresu poštovní adresu zaměstnavatele - auditorské společnosti, která má datovou schránku, do níž je možno řádně doručovat, jak žalovaná

v minulosti i činila. Opuštění dosavadního způsobu doručování je přitom podle žalobkyně samo o sobě s ohledem na nutnost vycházet z materiálního přístupu k doručování třeba pokládat za vadu postupu doručujícího orgánu (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 7. 2017, sp. zn. II. ÚS 1577/16). Žalobkyně dále citovala z důvodové zprávy k zákonu o elektronických úkonech, z níž vyplývá přímá vazba datové schránky podle § 4 zákona na podnikatelskou činnost dané fyzické osoby. Datová schránka s identifikátorem X je vzhledem ke shora uvedenému příslušnou datovou schránkou pouze ve vztahu k písemnostem týkajícím se podnikatelské činnosti žalobkyně. Písemnosti doručované v souvislosti s řízením o pozastavení výkonu auditorské činnosti se této podnikatelské činnosti dle názoru žalobkyně netýkají, neboť statutární auditorství v auditorské společnosti vykonávané v pracovním poměru zaměstnance není podnikáním. Žalobkyně dále s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1850/2015, uvedla, že fikce doručení podle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech nepřichází v případě doručování písemnosti do „nepříslušné“ datové schránky v úvahu. Žalobkyně má za to, že prvostupňové rozhodnutí jí nebylo řádně doručováno, v důsledku čehož se s ním mohla seznámit nejdříve 19. 5. 2021, její odvolání proti uvedenému rozhodnutí, učiněné dne 20. 5. 2021, nemůže být hodnoceno jako opožděné. Popsané nedostatky v doručování jsou podle žalobkyně zároveň důvodem pro určení neúčinnosti doručení a prominutí zmeškání úkonů podle § 17 odst. 5 zákona o elektronických úkonech ve spojení s § 24 odst. 2 a § 41 správního řádu. Jestliže usnesením výkonného výboru ze dne 27. 5. 2021, č. j. 996/2021/Kr a potvrzujícím rozhodnutím žalované ze dne 20. 7. 2021, č. j. RVDA-1139/2021 byla žádost žalobkyně o určení neúčinnosti doručení a prominutí zmeškání úkonů zamítnuta, jsou tato rozhodnutí rovněž nezákonná a žalobkyně žádá s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2016, č. j. 3 As 248/2015-22, o jejich přezkum coby rozhodnutí podkladových, na něž napadené rozhodnutí navazuje.

14. Ve *druhém žalobním bodě* žalobkyně namítla, že nezákonnost napadeného rozhodnutí dále spočívá v tom, že výkonný výbor byl při přijetí prvostupňového rozhodnutí neusnášeníschopný. Žalobkyně poukázala na to, že sedmi členům výkonného výboru zanikla funkce dne 21. 11. 2020 uplynutím funkčního období. Sněm Komory, který se měl konat dne 19. 11. 2020 a zvolit nové členy a náhradníky, byl zrušen. Ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí tedy výkonný výbor nemohl dosáhnout přítomnosti nadpoloviční většiny všech členů ve smyslu §134 odst. 2 správního řádu, neboť byl z poloviny neobsazen. Žalobkyně považuje za mylný názor správních orgánů, že členům výkonného výboru se funkční období prodloužilo podle § 20 odst. 1 lex covid. Žalobkyně má za to, že konání sněmu Komory nebylo znemožněno ani podstatně znesnadněno s ohledem na výjimky v nařízených mimořádných opatřeních. Omezení shromažďování se nikdy nevztahovalo na schůze, zasedání a podobné akce veřejných osob, které se konají na základě zákona. Žalovaná v napadeném opatření neoznačila žádné konkrétní mimořádné opatření pro epidemií ve smyslu § 20 odst. 1 lex covid, které konání sněmu Komory bránilo, pouze obecně zmínila mimořádná opatření omezující volný pohyb a shromažďování osob a zakazující činnost zařízení poskytujících za úplatu konferenční prostory. Napadené rozhodnutí je tak dle mínění žalobkyně v rozsahu vypořádání předestřené argumentace zcela nepřezkoumatelné. Žalobkyně dále poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2010, č. j. 3 Ads 74/2010-173, v němž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jestliže rozhodnutí vydal sice věcně příslušný orgán, nicméně v nedostatečném složení, jde o „zásadní vadu funkční příslušnosti správního orgánu spočívající v nesprávném složení způsobující nezákonnost napadeného rozhodnutí.“ Z toho

žalobkyně dovodila, že je-li nezákonné prvostupňové rozhodnutí, je nezákonné i napadené rozhodnutí, které je aprobejme a v němž žalovaná odmítla zahájit přezkumné řízení, potažmo vyslovit nicotnost prvostupňového rozhodnutí.

15. Ve *třetím žalobním bodě* žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí je nezákonné pro rozpor výkladu § 6 odst. 1 zákona o auditorech s ústavním pořádkem. Žalobkyně trvala na tom, že není z ústavněprávního hlediska přijatelné, aby automatickým následkem zahájení trestního stíhání bylo omezení práv trestně stíhané osoby, bez možnosti správního orgánu přihlédnout ke konkrétním okolnostem případu a bez možnosti zvážit veškeré relevantní skutkové a právní okolnosti věci. Žalobkyně má za to, že v jejím případě je usnesení o zahájení trestního stíhání zcela nepřezkoumatelné a nedůvodné. Trestní stíhání zahájené na základě usnesení orgánů činných v trestním řízení, které odporuje §134 odst. 2 trestního řádu, nemůže být podkladem pro pozastavení výkonu auditorské činnosti. Žalobkyně rovněž poukázala na právní úpravu u srovnatelných svobodných povolání, jako jsou daňoví poradci, advokáti, notáři, znalci, tlumočníci a autorizovaní inženýři, podle níž je pozastavení činnosti v případě trestního stíhání upraveno vždy pouze jako možnost, nikoliv jako automatický následek takové okolnosti. Je proto dle žalobkyně v zájmu výkladu zákona o auditorech, který nebude v rozporu s ústavním pořádkem, aby i v řízení o pozastavení výkonu auditorské činnosti podle § 6 odst. 1 zákona o auditorech byla zachována taková míra správního uvážení, která dovolí provést úvahu o nezbytnosti a přiměřenosti takového opatření, včetně přihlédnutí ke specifickým okolnostem daného případu. Žalobkyně připomněla, že k trestné činnosti, která je vůči auditorské společnosti neoprávněně tvrzena, a k níž měla žalobkyně napomáhat, mělo dojít jednáním, které nemělo nikdy žádný nepříznivý následek pro jakoukoliv třetí osobu nebo zájem chráněný trestním zákoníkem, neboť nebylo nikdy dokončeno a nevznikla jím žádná škoda. Automatické pozastavení výkonu auditorské činnosti je tak v případě žalobkyně zcela nepřiměřeným následkem zahájení trestního stíhání, a to zejména při porovnání s podmínkami zahájení a zákazu výkonu auditorské činnosti ve smyslu § 4 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 4 odst. 2 písm. a), b) a § 7 odst. 3 písm. a) zákona o auditorech.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

16. Žalovaná ve vyjádření k žalobě z 19. 8. 2021 předeslala, že žaloba nepředkládá žádné nové argumenty nad rámec právního a skutkového hodnocení věci uvedeného žalobkyní již v rámci obou stupňů správního řízení. Z tohoto důvodu žalovaná odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
17. K *prvnímu žalobnímu bodu* poté zopakovala, že postup Komory v otázce doručování nevykazoval žádné vady. Naopak musí jít k tíži žalobkyně zjevné opomíjení povinnosti kontrolovat datovou schránku, byť musela vědět o jejím zřízení i právních konsekvencích ve vztahu k doručování. Opětovně připomněla, že Komora výslovně na svých webových stránkách a rovněž v časopise Auditor (č. 7/2017) informovala auditory o zřizování datových schránek rovněž pro ty z nich, kteří auditorskou činnost vykonávají v zaměstnaneckém poměru. Jako zjevně nepřipadný odmítla žalovaná odkaz žalobkyně na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2016, sp. zn. 23 Cdo 1850/2015. Zdůraznila, že v řešené věci nebylo doručováno do nepřislušné datové schránky zřízené rovněž pro žalobkyni, ale do zjevně příslušné datové schránky auditora. Proto nic nebrání tomu, aby v případě, kdy se do datové schránky nepřihlásí oprávněná osoba (zde žalobkyně), byla

písemnost považována za doručenou fikcí. Argumentace uplatněná žalobkyní by měla své místo v případě, kdy by písemnosti byly namísto do datové schránky auditora určené identifikátorem X doručovány do datové schránky zřízené pro žalobkyni jako daňového poradce a určené identifikátorem X, in eventum přímo na fyzickou adresu.

18. K *druhému žalobnímu bodu* žalovaná uvedla, že i v případě námitky chybějící usnášeníschopnosti výkonného výboru trvá na právním hodnocení formulovaném v napadeném rozhodnutí. Řízení Komory bylo zajištěno prostřednictvím legálního prodloužení funkčního období sedmi členů výkonného výboru, a to při splnění předpokladu plynoucího z § 18 odst. 1 lex covid.
19. S ohledem na shora uvedené proto žalovaná navrhl, aby městský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Replika žalobkyně

20. V replice ze dne 12. 10. 2021 žalobkyně opětovně zdůraznila, že nevykonávala auditorskou činnost jako podnikající fyzická osoba, proto se na ni povinnost využívat datovou schránku podnikající fyzické osoby nemohla vztahovat. Zároveň podotkla, že datovou schránku, do níž bylo doručováno, nikdy neaktivovala; nejde tedy o případ, kdy by žalobkyně datovou schránku záměrně ignorovala. Dále uvedla, že žalovaná ani ve svém vyjádření k žalobě nebyla schopna poukázat na jedno konkrétní trvající mimořádné opatření při epidemii, které by jí ke dni zrušení sněmu Komory skutečně bránilo tento sněm konat. Veškeré okolnosti, jichž se žalovaná dovolává, jsou spíše otázkou organizace a pohodlí, nikoliv však nepřekonatelnými nebo podstatně ztěžujícími překážkami konání sněmu Komory ve smyslu lex covid.

VI. Jednání před soudem

21. Při jednání konaném dne 17. 8. 2022 žalobkyně i žalovaná setrvaly na svých procesních stanoviscích.
22. Žalobkyně podrobně zrekapitulovala žalobní tvrzení ve smyslu podané žaloby a své předchozí argumentace vznesené ve správním řízení.
23. Žalovaná poukázala na obsah napadeného rozhodnutí a svého vyjádření k žalobě. Zdůraznila, že odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí bylo zamítnuto pro opožděnost. Druhou a třetí odvolací námitku tak žalovaná posuzovala nad rámec přezkumu pouze z hlediska naplnění předpokladů pro zahájení přezkumného řízení.
24. Dokazování žalobkyní označenými listinami, jež jsou součástí správního spisu, soud neprováděl, neboť ze spisového materiálu při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí obligatorně vychází.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

25. Žaloba byla podána včas ve smyslu § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Městský soud v Praze přezkoumal

žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

26. Městský soud ze správního spisu předloženého žalovanou zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci.
27. Trestní stíhání žalobkyně pro podezření ze spáchání zločinu zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku ve formě pomoci podle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku bylo zahájeno usnesením rady Policie České republiky, Národní centrály proti organizovanému zločinu Služby kriminální policie a vyšetřování, o zahájení trestního stíhání ze dne 6. 1. 2020, č. j. NCOZ-2268-957/TČ-2016-417404-H (dále jen „usnesení o zahájení trestního stíhání“). Stížnost žalobkyně proti usnesení o zahájení trestního stíhání byla zamítnuta usnesením Krajského státního zastupitelství v Ústí nad Labem - pobočka Liberec, ze dne 24. 6. 2020, č. j. 2 KZV 14/2018-1143.
28. Zahájení řízení o pozastavení výkonu auditorské činnosti pro podezření z porušení § 6 odst. 1 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o auditorech“) bylo žalobkyni sděleno oznámením ze dne 14. 12. 2020, č. j. 1963/2020/Kr, které bylo žalobkyni doručeno do datové schránky statutární auditorky ID DS: X náhradním způsobem (fikcí) dne 26. 12. 2020. Žalobkyně nevyužila svého práva vyjádřit v řízení své stanovisko a navrhnout důkazy, na něž byla v oznámení o zahájení řízení upozorněna.
29. Přípisem ze dne 20. 1. 2020, č. j. 124/2022/Kr, byla žalobkyně v souvislosti s ukončením shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí prvostupňovým správním orgánem vyzvána k uplatnění práva ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, tj. práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním, ke způsobu jejich zjištění a možnosti navrhnout jejich doplnění. Žalobkyně svého práva nevyužila.
30. Prvostupňové rozhodnutí bylo odesláno do datové schránky statutární auditorky ID DS: X dne 12. 4. 2021 ve 14:49:39 hod. a doručeno náhradním způsobem dne 22. 4. 2021 poté, co uplynulo 10 dnů od dodání datové zprávy do datové schránky příjemce, aniž by se do schránky přihlásila osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu (dle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech. Zpráva byla označena jako doručená fikcí. Dne 19. 5. 2021 v 08:08:25 hod. se do datové schránky přihlásila oprávněná osoba ve smyslu § 8 odst. 1 až 4 zákona o elektronických úkonech. Případné dřívější datum doručení fikcí není dotčeno.
31. Žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce svým podáním ze dne 20. 5. 2021, doručeným do datové schránky Komory téhož dne, podala odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a současně požádala o určení neúčinnosti doručení podle § 24 odst. 2 a § 41 správního řádu, o prominutí zmeškání úkonů podle § 41 odst. 2 správního řádu a o přiznání odkladného účinku podle § 41 odst. 3 správního řádu, přičemž zároveň podala stanovisko k oznámení o zahájení řízení o pozastavení výkonu auditorské činnosti a vyjádřila se k podkladům rozhodnutí.

32. Usnesením ze dne 27. 5. 2021, č. j. 996/2021/Kr, výkonný výbor zamítl žádost žalobkyně o určení neplatnosti doručení a) oznámení o zahájení řízení o pozastavení výkonu auditorské činnosti č. j. 1963/2020/Kr ze dne 14. 12. 2020, b) výzvy k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí č. j. 124/2021/Kr, ze dne 20. 1. 2021, a c) rozhodnutí o pozastavení výkonu auditorské činnosti č. j. 648/2021 ze dne 12. 4. 2021, a současně zamítl žádost žalobkyně o prominutí zmeškání úkonů spočívajících v podání a) stanoviska k oznámení o zahájení řízení o pozastavení výkonu auditorské činnosti č. j. 1963/2020/Kr ze dne 14. 12. 2020, b) vyjádření k výzvě na seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí č. j. 124/2021/Kr, ze dne 20. 1. 2021, a c) odvolání proti rozhodnutí o pozastavení výkonu auditorské činnosti č. j. 648/2021 ze dne 12. 4. 2021.
33. Odvolání žalobkyně proti usnesení výkonného výboru ze dne 27. 5. 2021, č. j. 996/2021/Kr, podané dne 3. 6. 2021, bylo usnesením žalované ze dne 20. 7. 2021, č. j. RVDA-1139/2021, podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto. Odvolání žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím podle § 92 správního řádu zamítnuto pro opožděnost.
34. Soud vyšel z následující právní úpravy ve znění účinném k rozhodnému dni, tj. ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
35. Podle § 6 odst. 1 zákona o auditorech *Komora pozastaví statutárnímu auditorovi výkon auditorské činnosti, pokud proti němu bylo zahájeno trestní stíhání pro trestný čin spáchaný úmyslně, a to do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se toto trestní stíhání končí.*
36. Podle § 4 odst. 3 zákona o elektronických úkonech *datovou schránku podnikající fyzické osoby zřídí ministerstvo bezplatně advokátu, statutárnímu auditorovi, daňovému poradci, insolvenčnímu správci, znalci, soudnímu tlumočnickovi a soudnímu překladateli bezodkladně poté, co obdrží informaci o jejich zapsání do zákonem stanovené evidence. Ustanovení odstavce 2 se použije pro advokáty, statutární auditory, daňové poradce, insolvenční správce, znalce, soudní tlumočníky a soudní překladaatele obdobně.*
37. Podle § 12 písm. c) zákona o auditorech *rejstřík obsahuje tyto údaje o statutárních auditorech: identifikátor datové schránky podle zákona upravujícího elektronické úkony.*
38. Podle § 17 odst. 1 zákona o elektronických úkonech *umožňuje-li to povaha dokumentu, orgán veřejné moci jej doručuje jinému orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje na místě. Umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě. Doručuje-li se způsobem podle tohoto zákona, ustanovení jiných právních předpisů upravující způsob doručení se nepoužijí. Podle § 17 odst. 3 zákona o elektronických úkonech dokument, který byl dodán do datové schránky, je doručen okamžikem, kdy se do datové schránky přihlásí osoba, která má s ohledem na rozsah svého oprávnění přístup k dodanému dokumentu. Podle § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech nepřihlásí-li se do datové schránky osoba podle odstavce 3 ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty; to neplatí, vylučuje-li jiný právní předpis náhradní doručení. Podle § 17 odst.*

6 zákona o elektronických úkonech doručení dokumentu podle odstavce 3 nebo 4 má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou.

39. Podle § 19 odst. 1 správního řádu písemnost doručuje správní orgán, který ji vyhotovil. Správní orgán doručí písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. Nelze-li písemnost takto doručit, může ji doručit správní orgán sám; v zákonem stanovených případech může písemnost doručit prostřednictvím obecního úřadu, jemu naroveň postaveného správního orgánu (dále jen „obecní úřad“) nebo prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení; je-li k řízení příslušný orgán obce, může písemnost doručit prostřednictvím obecní policie. Podle § 19 odst. 2 správního řádu není-li možné písemnost doručit prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, lze ji doručit také prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Správní orgán zvolí takovou poštovní službu, aby z uzavřené poštovní smlouvy vyplývala povinnost dodat poštovní zásilku obsahující písemnost způsobem, který je v souladu s požadavky tohoto zákona na doručení písemnosti. Podle § 19 odst. 5 správního řádu do vlastních rukou adresáta se doručují písemnosti podle § 59, § 72 odst. 1, písemnosti, o nichž tak stanoví zvláštní zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to oprávněná úřední osoba.
40. Podle § 72 odst. 1 správního řádu rozhodnutí se účastníkům oznamuje doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Nestanoví-li zákon jinak, má ústní vyhlášení účinky oznámení pouze v případě, že se účastník současně vzdá nároku na doručení písemného vyhotovení rozhodnutí. Tato skutečnost se poznamená do spisu.
41. Podle § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřípustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.
42. Podle § 17 odst. 5 zákona o elektronických úkonech osoba, pro niž byla datová schránka zřízena, může za podmínek stanovených jiným právním předpisem⁷⁾ žádat o určení neúčinnosti doručení podle odstavce 4.
43. Podle § 24 odst. 2 správního řádu prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena.
44. Podle § 41 odst. 4 správního řádu správní orgán promíne zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.
45. Zákon o elektronických úkonech upravuje čtyři druhy datových schránek: datové schránky fyzických osob (§ 3), datové schránky podnikajících fyzických osob (§ 4), datové schránky právnických osob (§ 5) a datové schránky orgánů veřejné moci (§ 6). Statutární auditoři byli do výčtu osob uvedených v § 4 odst. 3 zákona o elektronických úkonech přidáni novelou, provedenou zákonem č. 299/2016 Sb., a to s účinností od 1. 10. 2016. Důvodová zpráva k čl. III., kterým byli statutární auditoři do výčtu osob, jimž se povinně zřizuje datová schránka, zařazeni, k tomu uvádí: „Z poznatků z aplikační praxe, z pohledu

elektronizace v oblasti auditu i s ohledem na specifické postavení auditorů se novelizačním bodem zajišťuje zřízení datové schránky statutárnímu auditorovi – podnikající fyzické osobě ze zákona, bezplatně a bez podání žádosti, stejně jako je tomu v případě advokátů, daňových poradců a insolvenčních správce. Komunikace prostřednictvím datových schránek je žádoucí pro efektivní komunikaci Komory auditorů České republiky i Rady pro veřejný dohled nad auditem vůči auditorům, např. v rámci kontrol kvality, kárných řízení nebo řízení o správních deliktech.“

46. Vzhledem k zařazení statutárních auditorů do výčtu podobných typů profesí (advokát, daňový poradce, insolvenční správce, znalci, soudní tlumočník a soudní překladatel), kterým ministerstvo bezplatně a bezodkladně zřídí datovou schránku podnikající fyzické osoby podle § 4 odst. 3 zákona o elektronických úkonech, je na místě na statutární auditory aplikovat stejná výkladová stanoviska a judikaturu jako na ostatní ve výčtu uvedené profese. Z uvedeného je zřejmé, že datová schránka statutárního auditora, stejně jako např. datová schránka advokáta, má povahu datové schránky podnikající fyzické osoby ve smyslu § 4 zákona o elektronických úkonech.
47. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2015, č. j. 7 Afs 60/2015-32, publ. pod č. 3255/2015 Sb. NSS bylo „*úmyslem zákonodárce zřídit datové schránky všem advokátům za účelem zefektivnění komunikace v rámci jejich činnosti, a to bez ohledu na způsob výkonu advokacie, tj. zda vykonávají advokacii samostatně, jako společníci společnosti, členové sdružení nebo i jako zaměstnanci (§ 11 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o advokacii“) ... Krajský soud jako orgán veřejné moci byl za takových okolností povinen postupovat podle ust. § 17 odst. 1 zákona o elektronických úkonech a doručovat písemnosti, včetně výzvy podle ust. § 51 s. ř. s., do datové schránky zástupce stěžovatele (advokáta -pozn. soudu), nikoliv do datové schránky společnosti.“* Pro podporu výše uvedených závěrů odkázal Nejvyšší správní soud také na stanovisko ministerstva vnitra nazvané „*Datové schránky a činnost správních orgánů*“, ze dne 28. 6. 2010 (aktualizováno ke dni 31. 10. 2012 a dostupné online z www.mvcr.cz/soubor/datove-schranky-a-cinnost-spravnich-organu-pdf-68503.aspx). V tomto stanovisku se uvádí, že „[d]oručuje-li se do datové schránky právnické osoby nebo do datové schránky orgánu veřejné moci, lze takto doručit pouze právnické osobě (případně orgánu veřejné moci) jako takové, nikoliv jednotlivému zaměstnanci či konkrétnímu členu statutárního orgánu apod. Právnická osoba a fyzická osoba jsou odlišné subjekty a nic na tom nemění ani to, je-li fyzická osoba jediným společníkem, statutárním orgánem apod. [...] Přestože advokacie může být vykonávána několika různými způsoby, zřizuje se každému advokátovi datová schránka podnikající fyzické osoby bez ohledu na to, zda se ve skutečnosti jedná o podnikající fyzickou osobu či nikoliv. Dokumenty adresované advokátu je nutno doručovat výhradně do datové schránky podnikající fyzické osoby – advokáta, nikoliv do datové schránky právnické osoby, v níž vykonává advokacii (jako společník nebo zaměstnanec), či jiné datové schránky, která mu byla zřízena (např. datové schránky podnikající fyzické osoby – insolvenčního správce, datové schránky fyzické osoby). Opačný závěr by jednak vedl k faktické eliminaci přechodného ustanovení formulovaného v § 31 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., jednak by popíral konstrukci více druhů datových schránek, jejímž smyslem je důsledné rozlišování statusu adresáta. Má-li být každému advokátovi zřízena datová schránka podnikající fyzické osoby, má mu být doručováno do této datové schránky a nikoli do datové schránky právnické osoby (tam se bude doručovat pouze v případě, že adresátem bude samotná právnická osoba, např. v rámci daňového řízení). V případě doručení do datové schránky právnické osoby, které je advokát společníkem nebo

zaměstnancem, není písemnost řádně doručena (i když se advokát měl následně možnost s obsahem písemnosti seznámit), neboť právnícká osoba a advokát jsou odlišné právní subjekty [...].“ S uvedenými závěry se ostatně ztotožňuje i legislativní odbor České advokátní komory, který ve stanovisku (dostupné online z www.cak.cz/scripts/detail.php?id=2887) uvádí, že „úmyslem zákonodárce tedy bylo obdařit veškeré advokáty možností (resp. povinností) doručovat jim prostřednictvím datových schránek, a to bez ohledu na způsob výkonu advokacie. Z toho plyne, že má-li každý advokát zřízení datovou schránku, doručuje se mu do této datové schránky, a nikoli do datové schránky právnícké osoby – tam se bude doručovat pouze v případě, že adresátem bude samotná právnícká osoba, např. v rámci daňového řízení atp., ovšem nikoli v případě, že adresátem je advokát, vykonávající advokacii jako společník této společnosti nebo její zaměstnanec.“

48. V nyní projednávané věci bylo prvostupňové rozhodnutí odesláno do datové schránky žalobkyně ID DS: X, což je datová schránka zřízená v souladu s § 4 odst. 3 zákona o elektronických úkonech pro statutární auditorku D. S. Datovou schránku ID DS: X má žalobkyně coby povinný údaj dle § 12 písm. c) zákona o auditorech evidovanou v rejstříku auditorů vedeném Komorou. Z obsahu správního spisu, zejména z doručenek datových zpráv v něm zažurnalizovaných, je evidentní, že prvostupňové rozhodnutí, jakož i oznámení o zahájení řízení o pozastavení výkonu auditorské činnosti pro podezření z porušení § 6 odst. 1 zákona o auditorech a přípisu, kterým byla žalobkyně v souvislosti s ukončením shromažďování podkladů pro vydání rozhodnutí prvostupňovým správním orgánem vyzvána k uplatnění práva ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu, byly v souladu s § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech doručeny fikcí, když se žalobkyně do datové schránky nepřihlásila po dobu 10 dnů ode dne, kdy byly dokumenty do datové schránky ID DS: X dodány. Prvostupňové rozhodnutí bylo doručeno fikcí dne 22. 4. 2021, po marném uplynutí 15denní odvolací lhůty tak nabylo právní moci dne 8. 5. 2021.
49. Je-li statutární auditor – zaměstnanec účastníkem správního řízení, je třeba doručovat přímo jemu, nikoliv jeho zaměstnavateli - auditorské společnosti, jak se mylně domnívá žalobkyně. To platí tím spíše v posuzovaném případě, kdy je další správní řízení (rovněž o pozastavení výkonu auditorské činnosti) vedeno i s auditorskou společností, která žalobkyni zaměstnává. Tvrzení žalobkyně, že Komora opustila dosavadní způsob doručování, když dosud s žalobkyní komunikovala vždy prostřednictvím auditorské společnosti, je přinejmenším zavádějící. Jak vyložila žalovaná na straně 6 napadeného rozhodnutí, ve věci hrazení příspěvků Komoře, na kterou žalobkyně příkladmo poukazovala, je poplatníkem auditorská společnost, která hradí příspěvky i za statutárního auditora, kterého zaměstnává, resp. který je jejím společníkem. Komora tudíž správně ve věci hrazení příspěvků doručovala do datové schránky auditorské společnosti a nikoliv žalobkyně.
50. Jak rovněž v napadeném rozhodnutí správně poukázala žalovaná, Ústavní soud již v usnesení ze dne 21. 7. 2011, sp. zn. III. ÚS 1513/11, jednoznačně konstatoval, že lze po každém spravedlivě požadovat, aby si pravidelně kontroloval datovou schránku (odmítl argument stěžovatele, že „nemá internet“), byť by to bylo spojeno s určitými náklady, které však nesmějí být likvidační nebo nepřiměřeně vysoké. Zrychlení a racionalizace procesů před orgány veřejné moci je v demokratické společnosti legitimním cílem. Pokud by držitel datové schránky řádně plnil jemu zákonem uložené povinnosti, mohl by uplatňovat veškeré námitky v rámci příslušného řízení; vzhledem k tomu, že takto

neučinil, nese důsledky svého jednání, resp. nekonání (zásada *vigilantibus iura scripta sunt*). Nelze uvažovat ani o založení jakéhokoliv legitimního očekávání ve vztahu k doručování. O zřizování datových schránek Komora statutární auditory podle obsahu správního spisu informovala na svých webových stránkách, včetně výslovné informace, že budou zřizovány rovněž pro statutární auditory zaměstnance. Podrobné informace byly zveřejněny rovněž v časopise Auditor č. 7/2017. Soud proto přisvědčuje závěru žalované, že je vyloučena jakákoliv racionální úvaha o tom, že by snad žalobkyně nevěděla o existenci profesních datových schránek zřizovaných Ministerstvem vnitra auditorům či mohla být na pochybách, zda se povinnost jejich využívání vztahuje rovněž na ni coby statutárního auditora-zaměstnance.

51. V rozsudku ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 As 90/2010-95 Nejvyšší správní soud vyložil, že z § 19 správního řádu vyplývá jistý hierarchický postup. Základním pravidlem je povinnost správního orgánu doručovat účastníkovi prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky. K jinému způsobu doručování může správní orgán přistoupit toliko, pokud doručení do datové schránky není možné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 As 475/2018-34). Adresa pro doručování zvolená účastníkem řízení podle § 19 odst. 3 správního řádu nemůže vyloučit doručování prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, má-li tento adresát datovou schránku zřízenou a zpřístupněnou.
52. K námitce žalobkyně, že prvostupňové rozhodnutí nebylo v rozporu § 19 odst. 5 správního řádu doručováno s příznakem určení do vlastních rukou adresáta, soud shodně s žalovanou poukazuje na usnesení ze dne 1. 12. 2011, sp. zn. IV. ÚS 2594/11, v němž Ústavní soud dovodil, že při doručování písemností prostřednictvím datových schránek je nutné respektovat úpravu způsobu doručování písemností obsaženou ve zvláštních předpisech, jež stanoví, které písemnosti se doručují do vlastních rukou adresáta, a které nikoliv. V opačném případě by celá koncepce pověřených osob a různých variant oprávnění, jde-li o přístup k doručovaným dokumentům, zcela ztratila svůj smysl. Pokud však adresát písemnosti neprokázal a ani netvrdil, že by se v důsledku opomenutí doručovat písemnost do vlastních rukou adresáta, dostala písemnost rovněž do dispozice osoby bez oprávnění číst zprávy určené do vlastních rukou, jde veskrze o formální pochybení bez dopadu do právní sféry adresáta. V průběhu řízení vedeného Komorou, ani v řízení odvolacím nebylo žalobkyní tvrzeno, ani z moci úřední zjištěno nic, co by umožňovalo závěr o dřívějším doručení písemnosti v důsledku přihlášení osoby, která by k doručovanému dokumentu v případě jeho řádného doručování s příznakem do vlastních rukou neměla přístup. Naopak ze spisu a z tvrzení žalobkyně je zřejmé, že žalobkyně datovou schránku ID DS: X vůbec nevyužívala, nikterak nemodifikovala varianty přístupu k doručovaným dokumentům pro třetí osoby a poprvé se do ní přihlásila až dne 19. 5. 2021 poté, co prostřednictvím zaměstnavatele obdržela oznámení o pozastavení výkonu auditorské činnosti.
53. Městský soud k tomu uzavírá, že odeslání datové zprávy, obsahující prvostupňové rozhodnutí, do datové schránky žalobkyně bez příznaku „do vlastních rukou“, je s ohledem na shora citované ustanovení správního řádu a judikaturu ÚS procesním pochybením, avšak pochybením toliko formálním, které nemělo dopad do právní sféry žalobkyně a tudíž nemělo ani vliv na zákonnost prvostupňového rozhodnutí, jelikož žalobkyně v daném případě netvrdila ani neprokazovala, že by se v důsledku opomenutí správního orgánu doručovat písemnost do vlastních rukou adresáta, dostala písemnost rovněž do

dispozice osoby bez oprávnění číst zprávy určené do vlastních rukou. Nadto dle § 17 odst. 6 zákona o elektronických úkonech platí, že doručení dokumentu fikcí má stejné právní účinky jako doručení do vlastních rukou.

54. Žalované je navíc třeba dát za pravdu, že žalobkyně v podané žalobě stále opakuje jedny a tytéž argumenty uplatněné již v rámci odvolacího řízení proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobkyně nereflektovala, že žalovaná se s předmětnými námitkami pečlivě, v dostatečném rozsahu a při užití logické argumentace vypořádala a zdůvodnila závěr o jejich neopodstatněnosti právě v napadeném rozhodnutí. Jelikož soud považuje vypořádání zmíněných námitk ze strany žalované za věcně správné, zákonné a vyčerpávající, plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť smyslem soudního přezkumu není stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č.j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 29. 3. 2013, č.j. 2 Afs 37/2012-47, a ze dne 30. 6. 2014, č.j. 8 Azs 71/2014-49). Tuto praxi aproboval i Evropský soud pro lidská práva ve věci Helle proti Finsku (rozhodnutí ze dne 19. 12. 1997, č. 20772/92, odst. 59 - 60), jakož i Ústavní soud (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 7. 2011, sp.zn. II. ÚS 752/10, a usnesení téhož soudu ze dne 6. 6. 2013, sp.zn. II. ÚS 2454/12, usnesení ze dne 4. 7. 2012, sp.zn. III. ÚS 1972/12, usnesení ze dne 14. 10. 2013, sp. zn. IV. ÚS 2266/12, ze dne 15. 10. 2013, sp.zn. IV. ÚS 3391/12 atd.). Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, *„je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“*
55. Obsah *prvního žalobního bodu* ohledně procesního pochybení Komory při doručování prvostupňového rozhodnutí do datové schránky žalobkyně ID DS: X namísto datové schránky auditorské společnosti soud s ohledem na výše uvedené neshledal důvodným. Vzhledem k tomu, že v daném případě byly naplněny podmínky pro náhradní doručení fikcí ve smyslu § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech, je závěr žalované o opožděnosti odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, podaného žalobkyní dne 20. 5. 2021, správný.
56. Obdobné závěry ohledně správnosti postupu Komory při doručování prvostupňového rozhodnutí do datové schránky žalobkyně ID DS: X platí rovněž pro usnesení ze dne 27. 5. 2021, č. j. 996/2021/Kr, kterým výkonný výbor zamítl žádost žalobkyně o určení neúčinnosti doručení podle § 24 odst. 2 a § 41 správního řádu a o prominutí zmeškání úkonů podle § 41 odst. 2 správního řádu, jakož i usnesení žalované ze dne 20. 7. 2021, č. j. RVDA-1139/2021, kterým bylo podle § 90 odst. 5 správního řádu zamítnuto odvolání žalobkyně proti usnesení ze dne 27. 5. 2021, č. j. 996/2021/Kr. Podle § 17 odst. 5 zákona o elektronických úkonech se osoba, pro niž byla zřízena datová schránka, může za podmínek stanovených jiným právním předpisem domáhat určení neúčinnosti doručení písemnosti včetně doručení fikcí. Pro účely správního řízení se jedná o splnění podmínek plynoucích z § 24 odst. 2 správního řádu: Prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o

určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena. Z ustanovení § 41 správního řádu plyne zejména povinnost požádat o určení neúčinnosti doručení do 15 dnů ode dne odpadnutí překážky. Správní orgán žádosti usnesením vyhoví a vysloví neúčinnost doručení tehdy, pokud jsou žadatelem prokázány závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění. Soud podotýká, že žádný takový důvod v posuzovaném případě není dovoditelný ze správního spisu a zejména nebyl ani tvrzen, potažmo prokazován ze strany žalobkyně. Soud proto neshledal, že by usnesení výkonného výboru ze dne 27. 5. 2021, č. j. 996/2021/Kr, resp. usnesení žalované ze dne 20. 7. 2021, č. j. RVDA-1139/2021, bylo rozporné se zákonem.

57. Vzhledem k tomu, že žalobkyní podané odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bylo napadeným rozhodnutím podle § 92 odst. 1 správního řádu zamítnuto pro opožděnost, je správní soud oprávněn přezkoumávat pouze skutečnost, zda se jednalo o opožděné odvolání a zda byla žalobkyně zkrácena na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (viz usnesení NSS ze dne 26. 8. 2008, č. j. 8 As 51/2006-105), tedy nikoli posuzovat věcnou správnost prvostupňového rozhodnutí a procesní postup prvostupňového správního orgánu. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu o zamítnutí opožděného odvolání nemá vliv na právní moc prvostupňového rozhodnutí, což je dáno již tím, že rozhodnutí o opožděném (či nepřipustném) odvolání s prvostupňovým rozhodnutím netvoří jeden celek (viz rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2017, č. j. 7 As 292/2016 - 29).
58. Dle ustálené rozhodovací praxe skutečnost, že v rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu odvolací orgán blíže nerozvede, proč má za to, že nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, nevede k závěru o nepřezkoumatelnosti takového rozhodnutí. Zhodnocení této otázky totiž nemá význam pro zamítnutí odvolání pro opožděnost, ale je rozhodné až pro následný postup správních orgánů po zamítnutí odvolání pro opožděnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 172/2012-32). Má-li však odvolací orgán již v průběhu odvolacího řízení, které hodlá ukončit zamítnutím odvolání pro opožděnost, předběžně jasno v tom, že nejsou dány předpoklady pro přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, nelze v zásadě nic namítat proti tomu, když to účastníkovi sdělí v odůvodnění rozhodnutí o odvolání, jako tomu bylo v daném případě. Třeba nicméně shodně s žalovanou zdůraznit, že jde o pouhou dodatečnou informaci účastníkovi, bez které by rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost zcela obstálo. Tato úvaha totiž netvoří rozhodovací důvod, na němž je postaveno rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost.
59. Přestože žalovaná po přezkoumání odvolacích námitek, které obsahově korespondují s *druhým a třetím žalobním bodem*, dospěla k závěru, že předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení dány nejsou, není na místě, aby se soud těmito žalobními body, které míří do merita věci a přesahují tak rámec námitek, které mohou být předmětem soudního přezkumu v případě napadeného rozhodnutí zamítajícího odvolání pro opožděnost, jako relevantními zabýval. Soud připomíná, že na zahájení přezkumného řízení není dán právní nárok. Jedná se totiž o prostředek dozorčího práva, který není v dispozici účastníků řízení, ale je uplatňován z úřední povinnosti – zahájení či nezahájení přezkumného řízení tak závisí na úvaze nadřízeného správního orgánu. Soudy proto

dovodily, že proti nezahájení přezkumného řízení (potažmo sdělení o neshledání důvodů k jeho zahájení) se nelze bránit zásahovou žalobou, stejně jako se proti tomu nelze bránit ani žalobou nečinnosti či žalobou proti rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2018, č. j. 10 As 374/2017 - 51). Z tohoto důvodu soud neshledal relevantním ani podnět žalobkyně k předložení věci Ústavnímu soudu v souladu čl. 95 odst. 2 Ústavy k rozhodnutí o otázce ústavnosti § 6 odst. 1 zákona o auditorech coby ustanovení aplikovaného v této věci.

VIII. Závěr a náklady řízení

60. Na základě shora uvedených důvodů dospěl městský soud k závěru, že napadené rozhodnutí není nezákonné, a proto podanou žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
61. O náhradě nákladů řízení rozhodl městský soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, který byl ve věci úspěšný, pak žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. srpna 2022

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu